

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De moderatione virtutum. ca. 11.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

fit, quem non aliquando labi coningat, nemo in præ-
 senti potest esse perfectus, nisi pro conditione fragili-
 tatis humanæ, secundum quam dictum est: Estote per-
 fecti sicut & pater vester cælestis perfectus est, non di-
 xit, quantum ille perfectus est, quod impossibile quidem
 erat, sed sicut ille, ut pro viribus entium ut ei similes
 esse in omni bonitate & iustitia & virtute, qui ad simili-
 tudinem & imaginem suam nos creauit. Tunc autem ple-
 ne perfecti & consummati erimus, cum ablata omni
 mortalitatis molestia in ipso viuere incipiemus. Nunc
 enim videmus in ænigmate per speculum, tunc autem
 facie ad faciem, & sicuti est eum videbimus: quæ sola
 visio efficit nos beatos, atque omni virtute repletos, &
 iam neque culpæ neque tentationi obnoxios, quibus mis-
 reri interim carere omnino non possumus. Danda tamē
 est opera, imo omni labore conandum, ne quando in il-
 la peccata quæ ad mortem ducunt, incidamus. Quod si
 etiam minima quæque (quam in nobis est) vitare si-
 uerimus, vel nullus vel rarus admodum ad graua &
 quæ mortem afferant, lapsus nobis eueniet.

Mat. 5.

De moderatione virtutum. Cap. XI.

Porro in exercendis colendisque virtutibus ita nos
 gerere oportet, ut neque ad dexteram neque ad si-
 nistram declinemus: quoniam extrema vitiosa
 sunt, in medio autem est virtus. Ponam, inquit, domi-
 nus, in pondere iudicium, & iustitiam in mensura. Tu
 qui te ita institutum compositumque senseris, caue ne
 qua inanis gloriæ appetitio animum tuum attollat, &
 quod humilitate congestum est, arrogantia dissipet.
 Ad exemplum aliorum virtus tua sit exposita semper,
 non ad iactantiam neque ostentationem, ut tua iusti-
 tia (sicut præcipit dominus) in occulto sit conscientiæ
 tuæ, & tamen ad laudem largitori virtutum deo præ-
 standam, qui te viderint, concitentur. Prouidemus enim
 bona (ut Apostolus ait) non solum coram deo, sed etiã
 coram omnibus hominibus, ut videlicet ex cõuersatione
 ipsa deum laudent, se corrigant, & vna nobiscum saluent.

Isa. 28.

Rom. 12

Caue etiam nequando inuideas melioribus. Qui enim bonis inuidet, diuinæ benignitati calumniam facit, cū omnis hominum bonitas ex deo sit. Gaudeamus igitur bono alieno æque ac nostro: & in alijs, sicut etiam in nobis, dei beneficia laudemus. Illum vero qui virtutibus nos antecellit, & diligamus corde, & opere imitemur: neque in quo ipse profecit, sed in q̄ nos defecimus doleamus. Si autem contigerit nos ipsos ab alijs pati inuidiam, huiusce rei causam discussa animi nostri conscientia, inquiramus; & si hoc nostra culpa fieri cognouerimus, emendemus, sin aliena, æquo animo feramus. Vsu enim uentre solet, vt malis odio boni sint, arrogantibus mites, casti incontinentibus, impijs religiosi. Veruntamen si deo placuerimus, nihil nobis nocere poterunt hominum iniustæ persecutiones. Quinimo beati sunt, qui persecutiones tolerant propter iustitiam. Abel a fratre ob inuidiam occiditur. Et idem liuor in Iosephum innocentem fratres compulit sæuire. Armavit & Saulem inuidia aduersus Dauidem, reges iniquos aduersus dei seruos prophetas, & communem humani generis inimicum aduersus Iob iustissimum incitauit. horum autem si finem consideres, fatearis necesse est, non ipsis nocuisse mala quæ passi sunt, sed profuisse. Ideo quippe & apostoli gaudebant in contumelijs pro nomine Iesu susceptis. Gaudebant & sancti martyres pro veritate supplicijs affecti, quoniam per ea deū se magis demereri sciebant. intrepidi igitur iugula persecutoribus ferenda porrexerunt, vt fidem domino integre seruata sanguis effusus restaretur, & virtus nullo superata tormento, præmia caperet felicitatis æternæ. Nihil igitur nocere potest viro iusto, nec miser est quem iam beatificauit spes gloriæ cælestis merito virtutū. Memēto p̄terea vt in oibus prudentiam obserues. præterita recordare, præsentia dispone, futura cogita. Tūc cū q̄s in aliquo crimine lapsos fuisse recoles, eorū casus te in via vitæ cautiorem reddet. Quos autē recte incedere conspicias, eorū consideratio magis te ad amplectendam accendet virtutem. Futurorum vero

Abel.
Ioseph.
Dauid.
Prophetę.
Iob.

Apostoli.

Martyres

De charitate Liber III. 291

memoria & terreat te minis mortis æternæ ne pecces
 & hortabitur vitæ pennis pollicitationibus, vt in bo-
 nis actibus perseueres, nullo labore defatigatus, nullo
 impeditus præsentium incommodorum periculo, om-
 nia dura atq; aspera vincens animi præoptitudine, dum
 ad summum bonorum peruenire contendis. Et hoc quæ-
 dem erit, non modo prudenter viuere, verumetiam
 iuste atque constanter. Quoniam iustitiæ partes sunt
 inhonesta respuere, recta diligere, de omnibus diiudi-
 care, vnicuique rei congrua distribuere: Constantiæ
 autem ab officio nõ discedere, nec aduersis deiici, nec
 prosperis efferi, in omni rerũ euentu æquabilem se
 præstare, pro religionis assertione impiorum potenti-
 am nihil vereri, & a vita prius quam a fide recedere.
 In omni autem colenda conseruandaque virtute, non
 philosophorum opinionibus niti debes, sed sanctarũ
 auctoritati inhærere scripturarũ. Qua confirmatus, in-
 telliges contra Stoicorum sententiam, posse alium alia
 virtute magis excellere, neque necesse eẽ, vt qui vnã ha-
 buerit, eum habere omnes. In Abel ante omnia quæ
 in illo erant, laudatur simplicitas, in Enoch munditia
 in Noe longanimitas, in Abraham obedientia, in Isaac
 pudicitia, in Iacob laboris toleratio, in Ioseph pro in-
 iuria beneficii repensio, in Moysè mansuetudo, in Iosue
 de dei promissione fiducia, in Iob inuisita calamitatũ
 patientia, in Dauide vindictæ abstinentia, in Salomo
 ne sapientia, in prophetis ad arguendos reges animi
 magnitudo. Inter Apostolos quoque eminuit, in Pe-
 tro erga dominum pietas, in Iohanne puritas, in Pau-
 lo charitas, in omnibus veritatis prædicandæ studiũ,
 patientiaque persecutionum. Et cum ita sit, tollitur om-
 nino illa necessitas omnium pariter habitaram virtu-
 tum vnã habita, paritasque cunctorum. Quæ si esset,
 nemo magis ista quam illa virtute præstare potuisset,
 neque prorsus omnes nihil posse sine charitate Paulus
 diceret, si nulla eas carere charitate potuisset, & si pa-
 res essent, quomodo staret illud, quod idem ait, Fi-
 des, spes, charitas, tria hæc, maior aut horum est cha-

Abel.
 Enoch.
 Noe.
 Abraham
 Isaac.
 Iacob.
 Moyses.
 Iosue. Iob
 Dauid.
 Salomon.
 prophetæ
 Petrus.
 Iohannes.
 Paulus.

ritas. In eadem quoque virtute alium magis, alium minus proficere nouimus; alium alio incliorem, sanctiorem iustiorē, perfectioremque esse; & stellam a stella differre in claritate, atque inter beatos etiam diuersitatē eē meritorum. Gradus igitur perfectionis sunt, ut qui in infimo versantur, non desperent de medio, & qui medium attingunt, non diffidant de summo, quem si apprehendere nequuerint, locum tamen suum non deserant, & eo innocentiae statu quem acceperunt contenti, deo gratias agant, multumque se profecisse arbitrentur, si retrorsum non recesserint. Quamdiu erūt arbor bona, bonos facient fructus, iustitiam conseruabunt, deum & proximos diligunt, nemini nocebunt, prodesse omnibus cupient, vnaquaque virtute proficere studebunt. Præclare nobiscum actum erit, si talia præstabimus. Verum tamen si cuncta quæ memorata sunt, deo donante præstiterimus, omnesque bonitatis ac sanctimonie numeros impleuerimus, fragilitatis humane memores iemper simus, dicente Apostolo, Qui stat, videat ne cadat. Non enim proprijs viribus confidendum, sed omnis bene agendi beneque perseverandi fiducia in deo sita sit, sine quo ne cogitare quidem quod bonum est, nostra valet imbecillitas. Animū autem ita ut exposuimus institutū atque compositum quæ commoda sequantur, quis æstimeret non est tamen silentio prætermittendum, quod scriptura docente didicimus.

De fructibus bonitatis. Cap. XII.

Gene. 18.

Gene. 19.

Primum quidem iustorum preces exaudiri, & eorum merito in impios quoque vindictam differri, sacre historiae veritas fidem facit. Oranti Abrahamæ ne pereat iustus cum impio in euerfione futura Sodomorum respondit dominus, parsurum se urbi, si in ea decem tantummodo iusti fuissent inuenti. Bene itaque cum illa ciuitate agit, in qua sanctorum conuentus aliquis habet. Quam quidem ita illis fauet deus, ut in ipsorum gratiam peccatoribus quoque & iniustis ignoscat. Ne autem iustus cum scelestis vno rapiatur interitu, Loth solus multæ in deum pietatis vir ab angelo monitus inde egreditur, & Sodoma Gomora